
NYHETSREV

#3/4 2009

Danowsky & Partners nyhetsbrev kommer ut fyra gånger per år. Nyhetsbrevet rapporterar kortfattat om nya lagar, lagförslag och viktigare domar i Sverige och EU. Nyhetsbrevet är inriktat främst på frågor som har anknytning till byråns huvudsakliga verksamhetsområden; arbetsrätt, bolagsrätt och företagsförvärv, fastighets- och hyresrätt, konkurrens- och marknadsrätt, medie- och immaterialrätt, teknologi samt processer.

Tidigare nummer av nyhetsbrevet finns på vår hemsida, www.danowsky.se, där också prenumerationer kan beställas.

UR INNEHÅLLET

Ny lag mot snedvriden konkurrens	1
Ändringar i LOU	1
AD prövade fråga om konkurrensförbud ..	2
Missbruk av dominerande ställning	4

NYA LAGAR OCH LAGFÖRSLAG

📌 Ny lag om statens och kommunernas näringsverksamhet

Vid årsskiftet införs bestämmelser i konkurrenslagen som ska hindra stat, kommun och landsting från att bedriva näringsverksamhet som snedvrider konkurrensen (se prop. 2008/09:231).

I propositionen konstateras att det föreligger stora skillnader i förutsättningarna för privata och offentliga aktörer att bedriva näringsverksamhet. Det gäller bl. a. förutsättningarna att finansiera verksamheten genom skattemedel och den oklara gräns som kan

uppkomma mellan affärsverksamhet och myndighetsutövning.

Från och med den 1 januari kommer Stockholms tingsrätt därför att kunna förbjuda det allmänna från att bedriva näringsverksamhet som snedvrider konkurrensen. Exempel på beteenden som blir otillåtna är underprissättning och diskriminering. Förbud får dock inte meddelas om verksamheten är försvarbar ur allmän synpunkt eller om verksamheten är förenlig med lag.

📌 Ändrade regler på upphandlingsområdet

I Ds 2009:30 föreslås en rad ändringar i lagen om offentlig upphandling ("LOU") och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster ("LUF").

Otillåten direktupphandling ska i framtiden kunna medföra att den upphandlande enheten påförs en marknadsskadeavgift. Avgiften ska fastställas av domstol på uppdrag av Konkurrensverket och kunna uppgå till mellan tiotusen och femmiljoner kronor. Avgiften får dock aldrig överstiga tio procent av kontraktets värde.

Införandet av en avtalsspärr, d.v.s. en period om tio eller 15 dagar inom vilken avtal inte får ingås, ska säkerställa möjligheten att överklaga ett tilldelningsbeslut. Bestämmelserna om avtalsspärr föreslås samordnas med reglerna för ansökan om överprövning. Vid överprövning ska avtalsspärren, som huvudregel, förlängas till dess länsrätten prövat upphandlingen.

Vidare föreslås fasta beloppsgränser för direktupphandling motsvarande 15 procent av tröskelvärdet, d.v.s. cirka 286.000 kronor i LOU och cirka 573.000 kronor i LUF. Det införs även en möjlighet att väcka talan om ogiltighets-

förklaring av ett avtal mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2010.

Regeringen har också presenterat ett förslag att myndigheter tillfälligt ska beviljas undantag från kravet att iakttä bestämmeLserna i LOU (Ds 2009:36). Undantaget ska, under vissa förutsättningar, gälla vid inköp av varor eller tjänster från en juridisk person som myndigheten själv äger eller är medlem i.

UndantagsbestämmeLsen föreslås gälla mellan den 1 juni 2010 och den 1 januari 2013. Regeln kan bli permanent om en planerad utredning visar att vissa konkurrensaspekter kan tillgodoses.

📌 **Förköpslagen anses förlegad**

Enligt en lagrådsremiss den 15 september vill regeringen upphäva 1967 års förköpslag avseende vissa typer av fastigheter. Skälet är att regeringen anser att lagens ändamål, att tillgodose kommunernas behov av mark i tätbebyggt område, är förlegat. Regeringen uppger att de administrativa kostnaderna för behandling av ärenden under förköpslagen är betungande för myndigheter och parter och att lagen innebär att många fastighetsöverlåtelser fördröjs i onödan. Regeringen vill därför att förköpslagen upphävs den 1 mars 2010.

📌 **Lättare att hindra olämpliga hyresvärdar**

Enligt en lagrådsremiss från den 8 september utgör lagen om förvärv av hyresfastighet m.m. inget effektivt hinder mot att olämpliga personer förvärvar och förvaltar hyresfastigheter. Lagen bör därför upphävas anser regeringen. För att hyresgästernas intressen bättre ska tillgodoses föreslås i stället skärpta regler i bostadsförvaltningslagen.

Enligt förslaget ska förvaltningsålägganden kunna beslutas även vid brister av mindre allvarligt slag. Vidare sänks kraven för särskild förvaltning under en begränsad prövotid om tre år räknat från den tid en hyresfastighet bytt ägare.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2010.

📌 **Direktivet om bemanningsföretag**

En utredning har tillsatts för att se över vilka åtgärder som behövs för att genomföra direktivet om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag (2008/104/EG) i svensk rätt.

EG-direktivet innehåller bl.a. en likabehandlingsprincip som innebär att en inhyrd uppdragstagare ska ha samma villkor som företagets anställda. Utredningen ska presentera sitt förslag senast den 29 oktober 2010 och direktivet ska vara genomfört senast den 5 december 2011 (Dir. 2009:85).

SVENSK RÄTTSPRAXIS

📌 **Arbetsdomstolen om konkurrensförbud**

Arbetsdomstolen ("AD") avgjorde den 2 september ett mål om påstådda brott mot lagen om skydd för företagshemligheter ("FHL"), dom nr 63/09. I målet gjorde arbetsgivaren, ett IT-företag, även gällande att tre f.d. anställda hade agerat illojalt och brutit mot i anställningsavtalen angivna konkurrens- och sekretessklausuler.

IT-företaget tillverkade programvara. Arbetstagarna hade sagt upp sig och startat ett eget företag inom samma bransch. Det nystartade företaget utvecklade en programvara som liknade den som de arbetat med hos sin tidigare arbetsgivare.

AD ansåg det inte styrkt att de tre arbetstagarna brutit mot FHL. Den tid som det tagit för dem att utveckla den nya programvaran ansågs inte så anmärkningsvärt kort att det av det skälet kunde anses visat att företagshemlig information hade utnyttjats.

AD fann det heller inte utrett att arbetstagarna agerat illojalt genom att påbörja den konkurrerande verksamheten redan under sina pågående anställningar.

Vidare ansågs konkurrensförbuden i anställningsavtalen oskäligen då ingen ekonomisk ersättning skulle ha utgått till arbetstagarna under den tid som de var förhindrade att utöva sitt yrke. AD ansåg att klausulerna överhuvudtaget inte var tillämpliga när anställningarna upphört.

📌 Fråga om marknadsföringsåtgärd

Marknadsdomstolen ("MD") bedömde i dom nr 2009:25 om vissa påståenden kan anses ha lämnats *i marknadsföring* i marknadsföringslagens ("MfL") mening.

I målet invände Ladbrokes mot Svenska Spels användning av uttrycket "*Svenska Spel är världsledande på spelansvar*". Uttrycket förekom i en företagspresentation och i en s.k. hållbarhetsredovisning som båda hade funnits tillgängliga på Svenska Spels hemsida. Ladbrokes vände sig även emot vissa formuleringar om illegal spelverksamhet som Svenska Spel hade använt i en redovisning till regeringen. Svenska Spel bestred Ladbrokes talan och gjorde gällande att inget av uttrycken kunde anses ha lämnats i marknadsföring.

MD konstaterade att för att ett ingripande ska kunna ske med stöd av MfL krävs att marknadsföringen har vidtagits i kommersiell verksamhet och i kommersiellt syfte, samt har rent kommersiella förhållanden till föremål. I tveksamma fall ska yttrandefriheten alltid ges företräde.

MD fann att företagspresentationen och hållbarhetsredovisningen var ämnade att ge en positiv bild av Svenska Spels verksamhet och att de kunde verka varumärkesbyggande. Efter en helhetsbedömning ansågs påståendena i de två dokumenten därför ha kommersiella förhållanden till föremål och MfL var därför tillämplig.

Såvitt avsåg redovisningen till regeringen ansåg MD däremot att framställningen inte primärt kunde anses ha ett avsättningsfrämjande syfte. I stället föreföll syftet vara att informera om bolagets verksamhet och dess syn på vissa frågor rörande spelansvar. Redovisningen kunde därmed inte anses vara av rent kommersiell natur.

MD förbjöd Svenska Spel vid vite av 750.000 kronor att använda sig av sådana påståenden som gjorts i företagspresentationen och hållbarhetsredovisningen.

📌 Tidsfrister vid klander av skiljedom

Svea hovrätt meddelade den 23 september en dom som visar på vikten av att åberopa samtliga grunder för talan redan i klanderskriften när

man överklagar en skiljedom (mål nr T-8846-08).

Ett bolag hade ansökt vid Svea hovrätt om hävning av en meddelad skiljedom. Med värande post förelades bolaget att ange grunderna för sitt yrkande och att inkomma med bevisuppgift. På begäran beviljades bolaget senare anstånd med att inkomma med kompletteringarna och dessa kom hovrätten tillhanda mer än tre månader från att klaganden fått del av skiljedomen. Svaranden invände att bolaget inte hade åberopat grunderna för sin talan i tid.

Hovrätten konstaterade att talan om klander av skiljedom ska väckas inom tre månader från den dag part fick del av skiljedomen. Vidare uttalade hovrätten att frågan om talan har väckts i tid, liksom frågan om grunderna har åberopats inom den lagstadgade fristen, inte prövas av hovrätten ex officio. I stället krävs att svaranden gör en invändning om rättegångshinder första gången denne yttrar sig i målet. Har sådan invändning gjorts kan inte en domstol genom att bevilja anstånd förlänga den lagstadgade tremånadersfristen. I det aktuella fallet ansågs därför bolaget inte ha åberopat grunderna för talan i tid varför den ogillades.

📌 Nyhetskravet vid mönsterskydd

Thyssen-Kruppkoncernen utformade i början av 1990-talet en passagerarbrygga för flygplatser (Henschelbryggan). 1993 installerades en liknande passagerarbrygga på flygplatsen i Nice (SOVAM-bryggan). Svenska FMT i sin tur mönsterregistrerade under 1994 en tredje passagerarbrygga hos PRV 1994.

När Thyssen-Krupp 1996 ansökte om registrering i Sverige av Henschelbryggan avslog PRV ansökan eftersom mönstret var alltför likt FMT:s registrerade mönster. Thyssen-Krupp väckte talan mot FMT och yrkade att dess mönsterregistrering skulle hävas under åberopande av att både Henschelbryggan och SOVAM-bryggan varit allmänt tillgängliga i tiden före FMT:s mönsteransökan. Ritningar till Henschelbryggan hade offentliggjorts i kontakter med olika flygplatser och SOVAM-bryggan var installerad på flygplatsen i Nice.

Stockholms tingsrätt fann att ritningarna till Henschelbryggan inte kunde anses ha varit all-

mänt tillgängliga vid tidpunkten för FMT:s registrering eftersom de lämnats ut under sekretessförbehåll. Däremot ansåg tingsrätten att SOVAM-bryggan varit tillgänglig vid samma tidpunkt eftersom den hade installerats i Nice redan 1993. Tingsrätten ansåg vidare att SOVAM-bryggan utgjorde hinder mot FMT:s mönsterregistrering och registreringen hävdades. Svea hovrätt gjorde samma bedömning som tingsrätten (mål nr T 4116-08).

EUROPEISKA UNIONEN

☛ Missbruk av dominerande ställning

EU-kommissionen har nyligen redovisat utförliga motiv till sitt beslut från den 13 maj 2009 att bötfälla processortillverkaren Intel för missbruk av dominerande ställning. Kommissionen fann att Intels överträdelse bestod av två förfaranden: Intel hade för det första gett rabatter till flera datortillverkare, på villkor att tillverkarna gjorde alla, eller i princip alla, sina processorinköp hos Intel. För det andra hade Intel betalat datortillverkare för att bl. a. avbryta lanseringen av vissa produkter som innehöll en konkurrensprocessor. Bland Kommissionens bevis märktes olika mejl som Kommissionen lyckats säkra.

Enligt Kommissionen innebar Intels agerande att andra processortillverkare inte kunde konkurrera rättvist med Intel. Detta ledde till försämrad konkurrens med skada för konsumenterna och minskade innovationsincitament som följd.

Bötesbeloppet fastställdes till drygt en miljard euro.

ÖVRIGT

☛ Nya regler om uppköpserbudanden

Styrelserna för NASDAQ OMX Nordic, NASDAQ OMX Stockholm och Nordic Growth Market har godkänt ett förslag från Näringslivets Börskommitté om nya regler vid offentliga uppköpserbudanden. Förslaget har föranletts av bestämmelserna i direktivet om uppköpserbudanden 2004/25/EG.

De nya reglerna trädde i kraft den 1 oktober

och bland ändringarna märks skärpningar av kraven för ”preannouncements” och reglerna för återkallelse av erbjudanden.

☛ Aktiemarknadsnämnden

Aktiemarknadsnämnden (”AMN”) har nyligen publicerat ett yttrande från 2006 om god sed i samband med riktade emissioner (2006:16). Uttalandet föranleddes av en fråga från Paynova AB noterat vid Nordic Growth Market.

Styrelsen för Paynova avsåg att ingå avtal med en ny leverantör i syfte att hjälpa företaget ur en allvarlig finansiell kris. Leverantören skulle - mot betalning i Paynovaaktier - tillhandahålla tjänster och viss finansiering. För att leverantören skulle få del av en förväntad kursuppgång beslöts att tilldelningen av aktier skulle baseras på kursen för aktierna på avtalsdagen.

Paynovas styrelse avsåg att inhämta aktieägarnas samtycke till överenskommelsen vid en extra bolagsstämma. Samtidigt skulle ägarna uppmanas att bemyndiga styrelsen att genomföra 4-5 kvittningsemissioner riktade mot leverantören, varigenom dennes fordran på betalning för redan utförda tjänster skulle kvittas mot aktier till den genomsnittliga börskurs som gällde tio dagar före undertecknandet av avtalet.

AMN konstaterade att det planerade emissionsförfarandet inte stred mot god sed på aktiemarknaden. Aktieägarna skulle genom den extra bolagsstämman få full insyn i emissionen och att den delades upp i 4-5 successiva kvittningar ansågs vara det bästa alternativet för aktieägarna.

Nyhetsbrevet sammanställs av:

*Danowsky & Partners Advokatbyrå KB
Box 16097*

103 22 STOCKHOLM

Tel: 08-614 64 00, fax: 08-678 09 25

E-post: lawfirm@danowsky.se

Internet: www.danowsky.se

Ansvarig utgivare: Advokat Ulf Isaksson